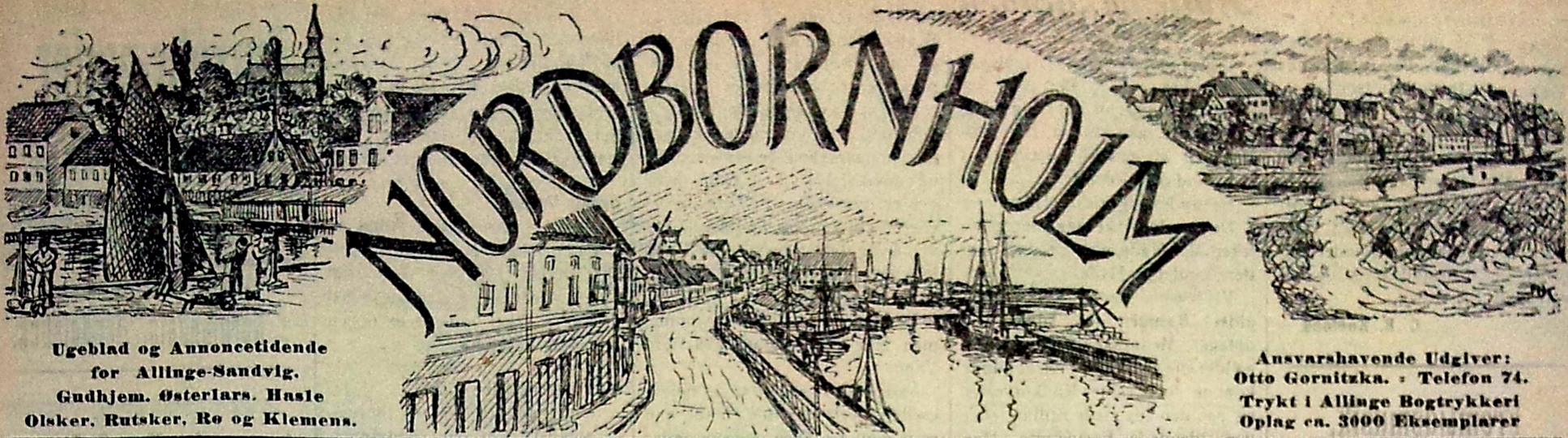

Ugeblad og Annoncetidende
for Allinge-Sandvig.
Gudhjem. Østerlars. Hasle
Ølsker. Rutsker. Rø og Klemens.

Ansvarshavende Udlever:
Otto Gornitzka. - Telefon 74.
Trykt i Allinge Bogtrykkeri
Oplag ca. 3000 Eksemplarer

Nr. 30

Alm. Annoncer 10 Øre pr. mm, efterl. Gange 8 Ø.
Forretningsann. 8 - - - - 6 Ø.

Fredag den 27. Juli

Annoncer og lokalt Stof maa være indleveret
senest 2 Dage før Bladet udgaar.

1928

Hylden.

Af alle Somrens Dufte
er en mest sød og stærk:
den søde Duft af Hylden,
naar det har regnet — mærk,
hvor krydret Aftenluften
er nu af Hyldeduft.

Fra Løvet og fra Jorden
staar nu den milde Em
af Saft og Sommergrøde,
som Regnen kaldte frem,
foryngede af Badet
blev Græsset, Blomsten, Bladet.

Der lyder sagte Kvinden —
den hele vaade Egn
fandt i en Fuglestemme
sin Tak for Dagens Regn,
fra Krattets grønne Riger
en sød, om Tone stiger.

Dog dybest Tak er Hylden.
Dens Duft er mer end Sang,
den er en Dampf af Vellugt
i Aftens stille Vang,
i den er Fryden, Freden,
al Sommer-Saligheden.

De store Blomsterskærme
er roligt opadstrakt,
der staar de nu og vidner
i deres hvide Pragt
om Regn paa grønne Sletter,
om Sol og lyse Nætter.

Af alle Blomsters Dufte
er en mest sval og sød.
Vi er saa nær ved Jorden,
saa langt fra Dig, o Død,
naar rundt omkring os Luften
er fyldt af Hyldeduft;

Kai Hoffmann.

Sandvigskansernes Krigshistorie.

—o—

Da Sandvigbugten er et af de
faa Steder paa Bornholm, der fra
Naturens Side egner sig til Land-
gang, har dette Sted utvivlsomt
overmaade hyppigt været anvendt
saavel af Ven som af Fjende lige
fra de Tider, hvor de første Bo-
pladser anlagdes paa Øen og ind-
til Aaret 1564, da Historien for
første Gang meddeler os om en
Krigsbegivenhed.

Vikingetidens Sørovere og se-
nere Venderne og Hanseaterne har
været velkendte her, og der har
sikkert i de tidligste Tider været
anlagt befæstede Punkter, først
Jordværker med Pallisader, der-
efter Kampestensværker med kre-
nelerede Tinder og tilsidst de Jord-
værker, vi nu kender.

Stedets Beliggenhed i Nærheden
af Fæstningen Hammershus har
naturligvis ogsaa i høj Grad bi-
draget til at forøge Stedets Vig-
tighed. Man har derfor Lov til
at antage, at man her har anlagt
de første Kystforsvarsværker.

De nuværende ældste Skanser
og Batterier maa være anlagt paa
den Tid, da Ildvaabnene blev saa
kraftige, at de kunde tage Kampen
op med Skibene.

Omkring Aarene 1530—40, da
Lybækkerne residere paa Born-
holm, tog Lensmanden Schweder
Ketting alle Bøsser, Hager og Kob-
berstykker bort fra Kirkerne, og
han afværgede Gang paa Gang
Svenskernes Landgangsforseg ved
at skyde paa dem med hele og
halve Kartover. Disse maa have
staaet i Kystbatterierne, hvortil
Hovedforsvaret af Bornholm fra
den Tid henlagdes.

I Aaret 1564 den 14. Juli afvæ-
rgedes et svensk Angreb paa Sand-
vigbugten af Lybækkerne med
bornholmsk Mandskab.

1605 befalede Christian IV, at
Bornholmerne om Søroverne kom
nær, da skulde de lange til dem
med grovt Skyts, og 1611 bliver
„Indvaanerne alvorligen befalede
at færdiggøre Warderne, som aff
gammel thid haffuer weritt hol-
den der paa Landet.“

berede dets Indtagelse. I Januar
1659 fik Jens Koefoed som Chef
for Militsen og Kommandant paa
Hammershus, atter Lejlighed til
at udmærke sig, idet han tog en
svensk Undsættelsesstyrke til Fan-
ge. Denne Begivenhed fandt Sted
i Sandvigbugten.

Samme Aar den 4. Juli gik det
atter løs. Svenskerne vilde forsøge
at generobre Bornholm og forsøgte
Landgang i Sandvigbugten, men
de blev slaadet kraftigt tilbage. Det
maa være gaaet haardt til den-
gang, for Oberst Eckstein, der
nylig havde afløst Jens Koefoed,
fik Hesten skudt under sig.

Ifølge Regnskabsbøgerne fra
Hammershus udbetaltes der ved
denne Lejlighed 200 Daler til Sand-
vigboere som Ducor for opsamlede
fjendtlige Kugler.

Da dette den Gang var et an-
seligt Beløb, tør man nok gaa ud

Batterierne forfalde og Kanonerne
ruste op

I Sænebugten var der tidligere
en Havn for Hammershus. Mo-
lerne bestod af Træstammer med
Bark paa, sammenboltede med
tykke Trænegler af Eg og Ene.
Denne Havn sandede senere al-
deles til. Ved Anlægget af Ham-
merhavnen fandtes de gamle Bol-
værker. Ligeledes fandt man Kan-
onkugler, som var lænkede sam-
men 2 og 2 med en Jernlænke.
Det er rimeligvis svenske Kugler.

Den besøgte under Krigen af
mindre danske Krigsskibe. Blandt
andet af Tordenskjold, som dog
skyndte sig derfra, da en betydelig
svensk Overmagt nærmede sig.

I 1711 var der saaledes kun 3
Kanon, der duede, dengang da
der kom Bud fra den danske Freg-
at „Falken“, om Artillerifolkene
ved Sandvigposten vilde være i
Beredskab. „Falken“ lagde sig i
Sandvigbugten saa nær Land som
muligt, og straks efter kom 4
svenske Fregatter under dansk
Flag. „Falken“ aabnede straks Il-
den paa dem, hvorefter de hejsede
svensk Flag og skød igen paa
Fregatten. Imidlertid kom Folkene
fra Kirke og ilede til Batterierne.
De sendte Skud paa Skud ud til
de svenske Fregatter, der blev
ramt adskillige Gange. Tilsidst
lykkedes det at ramme Roret paa
det største Skib, hvorefter det
flygtede, og de andre fulgte med.

Den 20. August 1716 fik Sand-
vig Besøg af den russiske Czar
Peter den Store. 18 danske, 22
engelske og 15 russiske Orlogs-
mænd lagde sig for Anker i Bug-
ten, og Czaren steg i Land. Han
har sikkert haft Interesse for Ham-
mersøen, som han muligvis kunde
bruge som russisk Orlogshavn.
Ved samme Lejlighed landsattes
400 syge russiske Soldater. Mange
af dem døde og ligger formentlig
begravet i „Dødningshøjen“. Denne
Høj siges i det mindste at være
fuld af Menneskeknogler, og det
spøges stadig saadan i den, at
mange Sandvigboere nødig gaar
forbi den om Aftenen.

Efter den raske lille Affære i
1711 paafulgte en næsten hundred-
aarig Fredsperiode for Sandvig
saavel som for det øvrige Born-
holm. Batterierne forfaldt og var
mere at anse for sammensunkne
Jordhobe end for Forsvarsværker.
Geværer og Udrustning blev ikke
vedligeholdt, og den gamle Vagt-
bod paa nordre Hammer kom i
en ynkelig Forfatning. Straataget
var blæst væk, der var store Hul-
ler i de lerklinede Vægge, og kun
Egetræsbindingsværket holdt sam-
men paa Resterne. Diciplinen i
Herreds- og Borgerkompagnerne
slappedes, saaledes at Komman-
danten i 1744 ikke mener at kunne
udrette noget med dem i Tilfælde
af en „Ruptur“.

Freden synes paa dette Tids-

punkt at være i Fare. Christian
VI vil bygge Fæstning om Rønne,
hvilket han dog opgiver kort efter,
at den er begyndt, men Skanser
og Batterier sættes i Stand, og
der bygges adskillige nye Værker.
Diciplinen strammes, og der kom-
mer for en Tid Orden i Forholdene.
I denne Periode udvides Sandvig
Artilleripost med 2 nye Batterier,
Salomons Kapels nordre og søn-
dre Batteri, som bliver bestykket
med Kanoner fra Hammershus
østre og vestre Batteri, som laa
langs yderste Ringmur mod Sæ-
nebugten. Vagthuset paa Hamme-
ren blev istandsat.

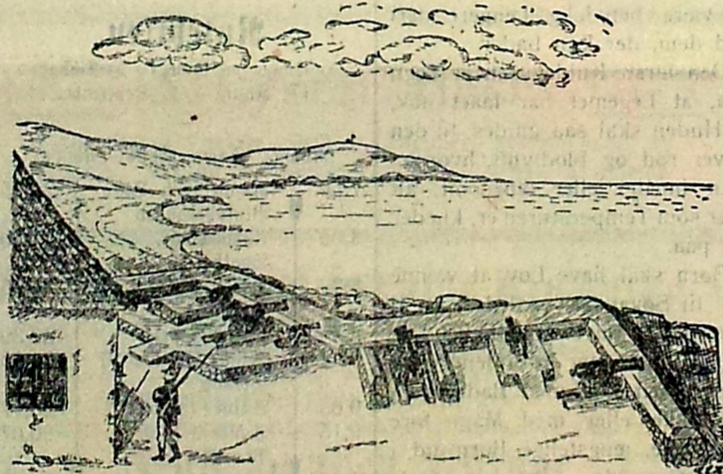
Krigsfaren drev imidlertid over,
og Forsvaret fik atter Lov at for-
falde, indtil Krigsfaklen tændtes
over Danmark omkring Aarhun-
dredeskiftet. Omtrent Halvdelen
af Kanonerne var da forlængst
kasserede, og Resten maatte ikke
bruges, før de blev prøvede. Trods
gentagne Indstillinger fra Kom-
mandanten om Forbedringer, skete
der dog intet før langt ind i Kri-
gen 1807—14, og efter at flere af
de bornholmske Batterier havde
været i Ilden en eller flere Gange.

Trods de daarlige Kanoner og
andre Mangler, savnede Bornhol-
merne ikke Mod og Iver efter at
komme Dødsfjenden England paa
Livet. I Oktober 1807 melder Kom-
mandanten om en Alarmering i
Anledning af, at en engelsk Flaade
truer med at gøre Landgang og
og slutter saaledes: „Med Fornøj-
else var jeg med den hele Kjæde
af Troppen fra Dueodde paa Syd-
spidsen til Hammeren paa Landets
yderste nordre Kyst. Alle var ved
frisk Mod. Det almindelige Ønske
lød alle Vegne: „Giv Gud det
Roverpak kuns vil begynde, de
skal føle vor Hævn“.

I Løbet af Krigen kom der nyt
og bedre Skyts, nye Batterier an-
lægges og gamle udbedres. Sand-
vig vestre Batteri forstærkes og
bygges sammen med østre Batteri,
hvorefter de tilsammen benævnes
„Sandvigbatteriet“.

I Krigen 1807—14 forefaldt in-
gen større Krigsforetager paa
Bornholm paa Grund af den ud-
mærkede Forsvarsorganisation og
Troppernes Aarvaagenhed og
Kampberedskab. Engelske Orlogs-
mænd sværmede ustandselig om
Øen, opsnappede Fiskerbaade og
forhørte Besætningen om Forsva-
ret og indlod sig i Smaakampe
med Batterierne for at prøve deres
Kampdygtighed. Lysten til at be-
sætte Bornholm var aabenbart stor,
men Risikoen ved at prøve alvor-
ligt paa det var nok endnu større.
Talrige mindre Kampe opstod
ogsaa, naar Fjenden forfulgte de
dristige bornholmske Kapere, der
søgte Ly under Batteriernes Ka-
noner. Sandvigbatterierne deltog
da ogsaa med Held i flere saa-
danne Træfninger.

Da Bornholm ikke berørtes af

Sandvigbatteriet 1813

Bornholmerne har fra Tidernes
Morgen været et Folk i Vaaben,
og det vakte ikke (saaledes som
andre Steder i Danmark) den
mindste Misfornøjelse, da Chr. IV
indførte Militsen, men det blev
anset for en Ære at tjene i den.
Ifølge Bestemmelserne var enhver
mandlig Bornholmer Soldat fra
Konfirmationen og indtil Døden.
Han mødte hver Søndag ved Kir-
ken til Gudstjeneste og Eksercits.
Naar Baunerne tændtes, Alarm-
skud lød og Kirkeklokkerne ki-
mede, da samledes de paa Her-
redernes Stillepladser og blev der-
fra ført til Angrebsstedet.

Rasmus Christian Raun med-
deler i sin „Borringholms Krøni-
ke“, at der „den 11. Marts 1646
ankom 2 svenske Skibe og en
Skude mod Natten under Sandvig
norden for Slottet og vilde sig
snigende paa Landet indgive, men
der Vagten hidsede dennem de
blaa Møder og Jernrotter paa,
lode de hasteligen ad Søen hen-
staa“.

I Bornholms Befrielseskamp
1658 var det Sandvigboere, der
under Ledelse af Bornholms Be-
frier, Jens Koefoed, var de første,
der mødte ved Slottet for at for-

fra, at Sandvig har været udsat
for et alvorligt Bombardement.

Den 31. Maj 1676 blev Baunen
tændt paa nordre Hammer og
Alarmskud affyret. Trommerne gik
i Sandvig og Kirkeklokkerne i
Allinge kimed.

Vagten paa Hammeren havde
observeret en saadan Masse Krigs-
skibe, at de ikke kunde tælles. Fol-
kene ilede til Kanonerne, men Ski-
bene sejlede forbi. Det var den
svenske Flaade forfulgt af den
danske, paa Vej til Slaget ved
Øland, hvor Danskerne vandt en
afgørende Sejr.

Til Trods for, at Sandvigbugten
var spækket med Batterier og
Skanser, synes Svenskerne at have
fattet en ganske særlig Kærlighed
til dette Sted. I Aaret 1677 for-
søgte de at gøre Landgang her
med 500 Mand i Baade, men de
blev saaledes hilsede af de Sand-
vig Kanoner, at ingen af Baadene
naaede Land, og det sagdes, at
saa mange af Svenskerne blev
dræbt, at der næppe var nok til
at ro Baadene tilbage til Skibene.

Derefter har Sandvig Fred i en
Aarrække, og Sandvigboerne var
heller ikke dengang bedre end
andre Danskere i Fredstid; de lod

Krigen 1848 og 64. fik de bornholmske Batterier ikke senere Lejlighed til at udmærke sig, men lige indtil 1867, da „Bornholms Væbning“ afløste „Militen“, dannede Kystværkerne Grundlaget for Forsvaret. I disse Værker staar vi saaledes overfor mindst 300 aarige Minder om vore Forfædres haardnakkede Kamp for Øens Forsvar og Samhørighed med Danmark. Som saadanne Minder fortjener de at istandsættes og bevares for Eftertiden.

C. E. Koefoed.

Fremtidsmusik.

Menneskene er ophørt at undres over noget. — Man læser, at man nu skal til at spise Skovens Trær som Paalæg, og der er ingen som sætter sig paa Halen af den Grund. Man tager sig det til Efterretning, lader sin Hjerne indregistrere Meddelelsen blandt de andre Fremskridt, man har hørt om i den senere Tid, og spørger højt, om det kan betale sig. — Maaske vover man ogsaa en Brander om, at det maa være rart at være Skovfoged i Fremtiden, for han vil have let ved at hugge sig en Bøf, og saa gaar man over til at tale om Automatmanden, men han er jo lige ved at være en gammel Historie allerede. — Han er allerede et saa gammelt og anset Produkt, at man er begyndt at indrette sig paa Masseproduktion af ham. Der er ingen der undres over, at han straks ved Starten var saa god, det var kun, hvad man havde ventet, og det vil heller ingen Forundring vække, at han Dag for Dag vil blive bedre, for det er kun, hvad man er forberedt paa. Naar den automatiske Chauffør svinger op for Døren med den Bil, Ens automatiske Husassistent har bestilt, naar den automatiske Mælkedreng klirrer med Mælkeflaskerne ved Køkkendøren, samtidig med at det automatiske Postbud lader Breve og Aviser dumpe i Brevkassen paa Hoveddøren, saa er man forlængst saa præpareret, at man tager det som Verdens selvfølgeligste Ting. — Man sætter sig i Sporvognen, stikker sine 15 Øre i Automat-Konduktørens udrakte Haand og hører en Grammofonstemme sige Tak, man køber sin Avis hos Automat-Avismanden, man gaar ind paa en Kafé og lader sin Kaffe servere af en Automat-Tjener, der staar ved ens Stol, saa snart man har sat sig (det sidste er maaske ikke det mindst mærkelige), man passerer Gaden efter Automat-Betjentens Stoppe-skilt, man — ja, hvad gør man saa egentlig mere? For en uautomatisk „man“ er der saa ikke andet tilbage end at sidde paa en Bænk, der er lavet af en uautomatisk Snedker, i en Park, der holdes vedlige af automatiske Gartnere, og undre sig over det fra Adams Dage: at Solen staar op og gaar ned, at Vinden blæser snart fra Øst og snart fra Vest, og at Jorden drejer sig om sin Akse. Dersom man da faar Lov til det for Automatmenneskene; dersom de ikke til Slut er blevet saa intelligente, at de hitter paa, de vil have det mageligt, og sætter de rigtige Mennesker til at arbejde for sig.

(Eft. „Pol.“)

Hvile og Madro

Ligesaa vel som der er en Masse Mennesker, der synder mod sig selv, ved at tage for lidt Bevægelse, saa er der ikke saa faa, som synder ved at gaa til Yderlighed i den modsatte Retning.

De under sig aldrig Hvile.

Det er dog ikke saa meget den legemlige Hvile, det gælder, som den aandelige Hvile.

Vi lever i Nervositetens Tidsalder! Kampen for Tilværelsen optager Menneskenes Sind. Det gælder om at hænge i for at kunne komme forbi sine Konkurrenter og naa den tilsigtede Stilling eller den tilsigtede Fortjeneste. Man bliver saa optaget af dette, at man ikke har Tid til at spise ordentlig og regelmæssigt og ikke Tid til at hvile.

Livet bliver et Jag og et Mas.

Er det nødvendigt?

Ja, naar man endelig faar Tid til at tænke sig om og synes, at man har naaet sit Maal og nu skulde til at nyde Frugterne af sin Stræben, saa opdager man, at Nerverne er saa indstillet paa det jagede Liv, saa opstrammet, at man ikke kan hvile, — man maa fortsætte.

Nej — det er nødvendigt for alle — og kanske mest for dem, der har det mest anstrengende Arbejde at faa den tilstrækkelige Hvile hver Dag og — i alt Fald hver Nat.

Men hvor hyppigt er det ikke at Natten ogsaa udnyttes?

Da skal Ekstraarbejde udføres, det, som Stat og Kommune og Forretninger paalægger netop de dygtigste, paa Forhaand mest optagne Mennesker, — da skal man læse det, som man ikke faar læst om Dagen. Aviser, Tidsskrifter og Litteratur, — da skal man dyrke Selskabeligheden og nyde Livet og fester, paa Cafeer, i Kortlag eller med Dans.

Saa maa der Stimulanser til for at holde Maskinen gaaende, og det bidrager til at undergrave Nervesystemet.

Nej, — gør ikke Nat til Dag, — men sørg for tilstrækkelig Nattesøvn og forsøg desuden hver Dag at faa en lille Stund, hvor man slapper sig af, faar Tid til at tænke sig om og filosofere.

Øg sørg frem for alt for Madrol! Hvor mange er der ikke, som betragter Spisetiden som bortkastet Tid og sluger Maden hurtigst muligt uden at tygge, og maaske de samtidig sluger en Avis.

Hvor mange ødelægger ikke sin Fordøjelse og undergrever sit Helbred paa denne Maade?

Det kunde vel og burde Lægerne fortælle lidt om.

Tyngning af Maden er et vigtigt og nødvendigt Led i Fordøjelsesprocessen, som ikke ustraffet kan sløjfes eller forsømmes.

Under Spisningen og Fordøjelsen er ogsaa netop Tiden, da man bør slappe de opstrammede Nerver for en Stund.

Tyg Maden nøje og tag Madrol („Idræt“).

Strandbade.

Naar Solen med sine Varmestraaler her giver Luften en Temperatur, der virker saaledes paa os Menneskebørn, at Tanken drages mod det friske Vand, saa kan vi begynde at bade, enten det saa holder 10, 12, 14 eller 15 Grader; blot Luften de første Gange er varm, ca. 15 Gr. Reumur, og det er Solskin, er det udmærket, og saa skal man saa vidt muligt

blive ved hele Sommeren og navnlig ikke stryge de vidunderlige Septemberbade med det saltholdige, styrkende Vand, selv om Temperaturen til den Tid er lavere.

Man skal kende Bunden og Dybden godt, hvor man bader, ganske særligt naar man ikke kan svømme, og uøvede bør ikke bade, hvor der er dyndet Bund (Tørvemoser) eller dybe Vandhuller (Mergelgrave), hvor det stillestaende Vand kan være meget koldere i Dybden, end i Overfladen.

Den, der ikke kan svømme, maa ikke vove sig ud paa dybt Vand.

Lad ikke Vandet stige højere end til Livet! Paa den Dybde kan man godt faa Overkroppen under Vand ved at sætte sig paa Hug.

Er der Bølgegang, maa man holde sig endnu længere inde mod Land.

Der er Regler, som altid maa huskes, og som derfor ikke gentages tidt nok, og disse er:

Man skal være varm, naar man tager Strandbad, derimod aldrig forpustet eller med Hjertebanken; thi det kolde Vand driver Blodet fra Huden — den bliver bleg — ud i Legemet, og den Blodbølge, der saaledes jages ind mod Hjertet, kan overanstrenge det, hvis det i Forvejen er i stærk Virksomhed. Man maa heller ikke lige have spist, før man bader, helst skal der være gaaet et Par Timer efter et større Maaltid, ellers bliver man daarlig.

Er man paa den anden Side for sulten, kan man nemt faa Hovedpine.

Opholdet i Vandet retter sig i Almindelighed for Ikke-Svømmere efter Varmegraden.

Svømmere, der stadig holder Legemet i Bevægelse, kan taale at være betydelig længere deri end dem, der kun bader.

Den første Kuldegysen er Tegn paa, at Legemet har faaet nok, og Huden skal saa gvides, til den bliver rød og blodfyldt, hvorpaa man hurtigt eller langsomt, alt efter som Temperaturen er, klæder sig paa.

Børn skal have Lov at vænne sig til Søandet, saaledes at al Ængstelse bliver udelukket, og de skal lidt efter lidt uden Tvang gøres fortrolige med Badningen. At lokke eller med Magt føre skrigende, ængstelige Børn ud i Vandet og der give dem nogle Dukkerter, der kan gøre dem saa syge af Skræk, at de senere aldrig overvinder deres Modvilje mod Søbade, er aldeles forkasteligt. Lad dem selv soppe i Strandkanten, saa de bliver fortrolige med Vandet, senere „løfter de op“ for at gaa længere ud, og tilsidst kommer hele det lille Menneske splitternøgent ud i Vandet, henrykt og stolt over at være saa kæk og modig.

Paa den Maade faar man ingen „Vandskrækkere“, og Børnene kan snart begynde paa Svømmeundervisningen.

Fra Alge til Alge.

Toldassistent Soderberg vil efter Ansøgning fra 1. Sept. blive forflyttet til Hundested.

Bornholmske Diamanter ligger i disse Dage til Salg paa Nexø Højskolehjem.

En lille 3 Aars Dreng faldt forleden i Allinge Havn; men blev reddet af Arb. V. Kure. — Et Varsko til Forældre om at indprente deres Børn, at Havnepladsen og Molerne ikke er nogen passende Legeplads.

Erstatning.

Fru Emma Jacobsen, Rø fik tilkendt 5.760 Kr. i Erstatning for et Fald, hvorved hendes Arbejdsevne er nedsat med 60 pCt.

Baneformand J. C. Nielsen, Rø har faaet tilkendt 600 Kr. i Erstatning for en beskadiget Haand.

Dansk Ungdom

rejser i Aar i stort Antal til Canada, lokket af den amerikanske Dollar. Danmark kan som Følge af den store Arbejdsløshed desværre ikke byde dem nogen lønnende Beskæftigelse.

Indbyggerantallet.

Ifølge Folkeregistret var Indbyggerantallet i Allinge-Sandvig. 1. Novbr. 1926 2382, 1. Febr. 1927 2378, 1. Maj 1927 2361, 1. August 1927 2351, 1. Novbr. 1927 2351, 1. Febr. 1928 2347, og 1. April 1928 2336.

1 Hasle: 1. Novbr. 1926 1455, 1. Febr. 1927 1419, 1. Maj 1927 1418, 1. August 1927 1430, 1. Novbr. 1927 1422, 1. Febr. 1928 1423, 1. April 1928 1436.

Olsker Husmandsforening

Konsulent Nielsen leder Markvandring Torsdag d. 2. August.

Udflugt til Christiansø

arrangeres af Tein Idrætsforening paa Søndag.

Fartplan for Motorbaad THOR.

10,—	Sandvig	17,—
10,15	Allinge	16,20
10,50	Stammershalde	15,45
11,—	Helligdommen	15,30
13,—	(2 Timers Oph.)	
13,30	Gudhjem	15,—
Hver Dag (Søndag undtagen)		

Rutebilen.

Hverdage og Søn- og Helligdage.
17. Juni — 1. September.

Rønne—Hammershus—Rønne.

7,50	Rønne, St. Torv	21,25
8,05	Blytobbegaard	21,10
8,20	Abbygaard	
	Svalhøj	
	Hasle	20,55
8,40	Tegllaa	
8,47	Johns Kapel	20,39
	Bang (Finnebalen)	20,33
	Stobbo	
9,05	Allinge (Vojers)	20,17
9,15	Sandvig (Torv)	20,07
	Blanche Hotel	
9,25	Hotel Hammersh.	20,00

Hammersh.—Almindig.—Hammersh.

9,40	Hotel Hammersh.	17,50
9,50	Sandvig (Torv)	17,40
10,00	Allinge (Torv)	17,33
10,14	Difter (Brugsf.)	17,20
10,22	Humbledal	17,12
10,35	Rø (Vfholbsh.)	17,00
10,55	Gudhjem	16,35
	Østerlars	
11,34	Almindingen	16,00

En hvid ulden Sweaters er bortkommet ved Sandkaas. Bedes afleveret mod Ducor.
Dr. Jespersen. „Det blaa Hus“.

Et hvidt Silkesjal er tabt fra Allinge til Sandkaas. Bedes afleveret i „Vippeled“, Strandvejen, Allinge.

En lys Sommeroverfrakke er fundet paa Landevejen ved Skovbo og kan afhentes paa
Almegaard i Rutsker.

Vi sælger bedste Sort Standard

Høstbindegarn i store Nøgler.

Gør Bestilling i
Nordlandets Handelshus.

Meget stærke, kantskaarne

Fyrrebrædder

og stærke firkantede

Udskudsbrædder

alle Brædder, alle Tykkelser, alle Længder. — Disse er meget gode til alle Reparationer og til at lave Høstvognene med.

Priserne er meget rimelige i

Nordlandets Handelshus.

Vi har meget smaa Priser paa alle Sorter

dansk Sukker

Nr. 1

Ægte St. Croix Sukker, Kandis

Alle Slags nye

Krydderier

anbefales nu til Syltningen.

Nordlandets Handelshus.

Køb paa Deres egen Egn

Denne Opfordring lyser ud af alle Blades Spalter og gentages af enhver Forretningsmand. Og den er ogsaa berettiget, thi en af Grundbetingelserne for et Samfunds Trivsel er Solidaritet. Enhver god Borger bør i egen Interesse handle i den By eller paa den Egn, hvori han selv ønsker at eksistere, og bør det erindres, at har den handlende ikke lige netop den Vare, man ønsker, kan den skaffes.

Man bør huske, at for hver Kroner Fortjeneste man unddrager sin Bys eller Egns Forretningsfolk, formindsker man disses Skatteevne og Købeevne i tilsvarende Grad.

Landboerne bør ogsaa købe i den By eller paa den Egn, de føler sig knyttet til, da de altid har større Mulighed for at blive tilfredsstillt ved Køb, naar det gaar gennem en stedlig handlende, som for at beholde sin Kunde maa drage Omsorg for at denne bliver behandlet saa godt som muligt. Den stedlige Købmand ser i Egnens Beboere sine stabile Kunder, hvis Tilfredshed er ham en Eksistensbetingelse.

Derfor: Gavn Dem selv ved at støtte Deres By og Egn.

Grindringsliste.

Borgmestertoriet 2—4 Eftm.
Bornholms Brandforsikringskass.
Sognelønn. Alfred Larsen.
Dampstibs-expeditionen, aaben ved Stibenens Ankomst og Afgang Tirsdag og Fredag Eftm., Mandag og Torsdag Form.
Svagehuslægen 8—9 og 2—3.
Foltebogsamlingen (Borgerstolen) 1. Sal
Læsestuen Sognedage fra 5—9 Eftm., Ublaan Mandag og Fredag 7—8. samt Tirsdag 3—4.
Hjælpekasen. Form. Arb. Wald. Larsen, Kasserer St. Klaus Svendsen, Sandv. Jernbanest. Værelset aabent for Gods 8.30—12 og 2.30—6.
Klemensker Jernbanestation
Kontortid 8—11.30 og 13—17.30
Kammerkontoret 11—1 og 2—3.
Tordag tillige 6—8
Riksværten 3—4.
Laane- & Diskontobanken 2—4 Eftm.
Postkontoret. Sognedage 9—12 og 2—6
Skandinaviens-Amerikalinien.
Agent Otto Gornitzka.
Sparekassen 9—12 og 2—4
Stempelfilial i Sparekassen 9-12 og 2-4
Branddirektøren do.
Statsskufferten for Forsikring ved Stationen. Kofod. Kontortid 9-12 Eftm.
Telegrafstationen 9—12 og 2—6
Toldamret 8—12 Form. 2—5 Eftm.

Hvor skal vi mødes?

Selvfolgelig paa
HOTEL „HAMMERSHUS“
der træffer man altid gode Venner!

„Strandhotellet“

Hver Aften Koncert dansant.
Kapelmst. Alvin Koch
Ballonaftei hver Onsd. og Lørd.
1. Kl. s Varer til rimelige Priser.
Ærb. **Fr. Bidstrup.**

Kur- og Badehotel

„Finnedalen“

KONCERT Søndag 4—6
DANSANT Onsdag 8—11

Bondestuen

(Høyers Hotel)

Koncert dansant hver Aften.

Der findes kun een

Palmehave

paa Bornholm!

Daglig Koncert.

„Der er Slag i Gongongen“. Ny
Foxtrot af Nespi, tilegnet Palme-
haven — spilles hver Aften —
mægtig Sukces!

P. C. Holm

anbefaler

Tøjroller paa Jernstativ og
til at stille paa et Bord (betydelig
nedsat). — **Emaill. Vaske**,
meget billige. **Murgryder**, **Fyrdøre**,
Rensedøre og **Riste** i alle Stør.
Køkkenudstyr i stort
Udvalg.

Galvanis. Pandeplader,

prima engelsk Fabrikat.
Forlang Tilbud!

Andr. Kofod,

Telefon Hasle 17.

Herkules og Tryk Cykler,

Dæk, Slanger og øvrige Cykledele.
Billigste Dags-Priser.
Gode Betalingsvilkår.

Andr. Kofod,

Telefon Hasle 17.

Prøv

vor hjemmelavede
Fars, Medisterpølse
og Paalæg.

A. Lyster

Telefon Hasle Nr. 74.

Ajletønder,

Saltkar og Skoldekar anbefales
til billigste Priser.
Hasle Bødkerforretning,
Tlf. Hasle 105.

Sygekassekontrolbøger

leveres billigst fra
Gornitzkas Bogtrykkeri, Allinge

NORDBORNHOLM læses i alle Hjem!

og egner sig derfor bedst for Averti ng. Foreninger kan benytte
Bladet som Medlemsblad. Alle Bekendtgørelser om Møder og Gene-
ralforsamlinger optages billigst, og Referater optages gratis. Benyt
derfor „Nordbornholm“ som Medlemsblad, vort Blad er upartisk.

Hasle.

Hasle.

Restparti af Sommer-Drengebluser a 3 Kr.
do. af — benklæder a 1 —
Rester af Sommerstoffer 1 Kr. m.
Rester af fine Sommerstoffer 2 Kr. m.
2 Sommerfrakker a 10 Kr. 4 Sommerfrakker a 15 Kr.

Andreas Thomsen.

Fikse Silkejumpers.

Silkestrømper, Børnestrømper, Herre-
sokker. Bomuldstøjer, sol og vaskeægte
fra 85 Øre m. Pullovers fra 4,50 Kr.
— Stort Udvalg i Arbejdstøj, Manchet-
skjorter og Slips. — Kolonial, Tobak og Cigarer. Varerne bringes.

Tlf. 45.

H. Kvist, Gudhjem.

Messens Ene-Udsalg

Alt i Manufaktur

for Damer, Herrer og Børn i stort Udvalg til billigste Priser.

Fikse Kjoler

fra Kr. 3,90.

Badeartikler.

Leverandør til

Vare-Lotteriet.

Firma:

C. H. Olsen, Allinge. Telefon 100.

Cykler og Cykledele

i stort Udvalg anbefales de ærede Forbrugere
til rimelige Priser. Gør Deres Indkøb hos den
lokale Forhandler, der faas den bedste Garanti.

Tlf. 71. — **E. JOHANSEN, Rø.** — Tlf. 71.

Auto-Reparation, Bencin, Olie, Gummi. — Ladestation.

Klemensker Skotøjsforretning

anbefaler Udsalget af godt og moderne Dame- Herre- og Børnesko.
Skotøj, Træskostøvler og Træbundestøvler.
Reparationer udføres smukt og solidt. Alt til billige Priser.

Tlf. n. 47 **A. MUNCH.** Tlf. n. 47

Telefon 74. **A. Lyster, Hasle.** Telefon 74.

Hjemmelavet Paalæg, Salater, Tomater, syltede Asier og
Agurker, Ost og Konserver. — Alt i prima Kvaliteter.

Største Vager af færdige Klædninger

og Arbejdstøj samt prima amerikanske Overalls og Jaller fra 3,25—5,00. —
Prima blaa Volskindsbentklæder og forst. andre Arbejdsbentklæder, Trøjer, Blu-
ser og Skjorter. — Underbællædning i Uld og Bomuld til voksne og Børn
Bestillinger paa Klædninger efter Maat. 1ste Kl. Arbejde til billigste Pris.
Altid bedste Kvalitet og største Udvalg i Tricotage og Uldgarn.

Arbejdstøj og
Klæde. **Jens Hansen Allinge.** Gørreder og
Bomuldstøj.

Gør altid Deres Indkøb

af Lommeuhre, Armbaandsuhre, Stueuhre, Vækkeuhre, Brillen, Pin-
cenez, Barometre, Thermometre samt Guld-, Sølv-, Plet, Nikkelvarer i
EMIL VESTH, s Uhr- & Guldsmedeforretning
Reparationer og Gravering udføres. Hasle Tlf. 116.

Restlageret

af Dame-Sommeroverstøj

udsælges til extra nedsatte Priser.

Nye, moderne Frakker ÷ 20 pCt.

Frakker fra tidligere Sæsoner, sorte og kulørte 10, 15, 25 Kr.
KUN MOD KONTANT.

Magasin du Nords Udsalg ved Victor Planck.

Et Parti
gode

Silkestrømper

1 Kr. 50 Ø.
pr. Par.

ANDREAS THOMSEN, HASLE

Allinge nye Møbelmagasin

Havnegade 53. (forh. Købm. Vald. Jørgensens Ejend.)

Stort Udstillings- og Prøvelager af Soveværelser, Spise-
stuer, Herreværelser, Dagligstuer og enkelte Møbler

Credit indrømmes fra 5 Kr. ugentl.
Stor Rabat pr. Kontant

Peter Emil Holm.

10 Aars Garanti. 10 Aars Garanti.

Peter Emil Holm træffes fra 1. Juli til 15. August personligt

Havnegade 53. Tlf. Allinge 128.

„Vingaarden“

Conditori og Hjemmebageri

• Sandvig •

Kaffe, The, Chokolade, Sodavand
m. m. m.

Billige Lokaler, billige Priser.
Madkurve kan medbringes

Gudhjem Møllers

Formel

er anerkendt

som det bedste.

8 Pers. Bil udlejes billigt

J. Marcher. Telefon Allinge 120

Gør et Besøg

i Undertegnedes Sadelmagerforretning,
hvor De vil finde alt i **Sætojer, Kite-
Bag, Rygsække og Kurvemøb-
ler.** Bilpolstring udføres.

H. P. KOFOED

Tlf. 13

Hasle

Gudhjem Møbelforretning

anbefaler alle Slags Møbler.
Lager af Ligkister og Ligtøj.

A LUND,

Tlf. 40.

Gudhjem.

Kaffens Aroma

gaar tabt, naar den lagres
efter Malningen — Fire
Sorter **fineste Kaffe** til Kon-
kurrencepriser leveres fra

„**PRIMA**“

Kaffen males i Kundernes Paasyn.

Allinge Teglværk

anbefales.

Mursten, Teglsten, Drænrør.

Tlf. 127.

Bornholms Dampvaskeri.

Frugtmand Truelsen modtager
gerne Vask til Indlevering hos os
fragtfrit og til Vaskeriets Priser.

Johanne Hansens

Victualieforretning

anbefaler

hjemmelavet Fars, Medisterpølse,
Lungepølse, Sylte og Leverpostej.

Fersk, saltet og røget Flæsk.

Lindeplads - Allinge - Telefon 45

Benmel.

Godt, tørt Benmel er til Salg.

10 Kr. pr. 100 kg.

Fodermelsfabriken, Nykø.

Tlf. 79.

Mine gode Cykler

anbefales. Reparationer udføres.

Grammofoner og Plader m. m.

H. A. Hagedorn, Gudhjem.

Køb Deres Ære

hos

M. Michelsen, Gudhjem.

Reparationer udføres.

4 Fags Hus

oven Vang, stor Have, billig til
Salg. Henvendelse

E. Funch, A/S Grønbek, Hasle.

Avertér i „Nordbornholm“!

Olsker Husmandsforening

Markvandring foretages med Mo-
dested hos Ludvig Nielsen, Bjer-
ringhus Torsdag d. 2. August Kl.
4 Eftm. Konsulent Nielsen leder.
Der afsluttes med Foredrag og
Diskussion i Forsamlingshuset Kl. 7.
Bestyrelsen.

Tein Idrætsforening

Udflugt til Christianse Søndag
den 29. Juli. — Afgang fra Allinge
og Tein Kl. 1.

Billetter a 1 Kr. pro persona.
Indtegnelser modtages af Emil
Munch, Tein.

Alle kan deltage.

Allinge-Sandvig Ungdomsforening

afholder Medlemsbal SØNDAG d.
29. ds. Kl. 9 paa Christensens Sal.
Medlemskort skal forevises.

Bestyrelsen.

Tørskeværket „Godthaab“

afholder Generalforsamling paa
Forsamlingshuset MANDAG d. 30.
Kl. 7,30.

Tørskeværket „Fremtiden“

afholder Generalforsamling i Rut-
sker Forsamlingshus MANDAG d.
30. Juli Kl. 7,30.

Sagf. H. H. Jensen

træffes hos P. A. Thornberg, Gud-
hjem, Torsdag den 2. August
Kl. 3—6. — Tlf. Nexø 17.

Allinge.

En Del ældre Modeller og paa-
tegnede Ting udsælges billigt.

Emilie Madsen,
Broderiforretningen.

En Herre- og Damecykle til Salg
hos **Kraul,** Havnegade, Allinge

Møbler.

Gode, brugte Dagligstuemøbler
og Spisestuemøbler sælges billigt
mod Kontant.

En Chaiselongue, et Klædeskab,
en Servante, to Senge med Ma-
drasser er ligeledes til Salg.

Henvendelse **Fru Alhede,**
„Messen“, Allinge.

Mindre Lejlighed

i Allinge ønskes af en enlig Mand
Emil Krak, Olsker pr. Allinge.

Fest- & Brudegaver

i Guld- og Sølvvarer
findes i stort Udvalg.

Conrad Hansen, Tlf. Allinge 140.

En 1 Aars Hoppeplag

og et 4 Mdr.s Hoppeføl er til Salg
K. Kristensen, Kleven.
Tlf. s. 31. y.

Vi beder om Bestilling paa

18 pCt. Superfosfat

37 pCt. Kaligødning

Nørre-Flødals Gødnings-
kalk

Vi har Lager af

Norge Salpeter,

Tysk Kalk Salpeter,

Chili Salpeter.

Nordlandets Handelshus.

Elegante Visitkort

50 Stk. med Navn 2 Kr.

Allinge Bogtrykkeri.

Cyklus 60 Aars Jubilæum.

I Aar kan der herhjemme fejres et lille Jubilæum, idet der nemlig er forløbet 60 Aar, siden den første Velocipede — Cyklus Førgænger — kom til København.

I Udlandet havde man da allerede i flere Aar kendt Velocipeden som Befordringsmiddel, først som en Art Løbehjul, idet man halvt siddende paa Velocipeden benyttede Benene som Bevægelse, altsaa løbende uden Anvendelse af Pedaler, og naar man da havde faaet tilstrækkelig Fart, løftede man Benene fra Jorden og rullede videre, siddende paa Velocipeden.

Senere fandt man paa at forsyne den med Pedaler, men disse var anbragt direkte paa Forhjulet (der var lige saa stort som Baghjulet), og hver Omdrejning af Pedalerne gav kun en Omdrejning af Velocipedens Hjul, saa det var jo ikke nogen videre hurtig Befordring i Sammenligning med Nutidens hurtige Cykler.

Det var i 1968, den første Velocipede kom hertil, men den gjorde i Begyndelsen ingen videre Lykke, og det var egentlig først, da Dagspressen i 1869 begyndte at beskæftige sig med Omtalen af den, at Velocipederne begyndte at faa Indpas.

Om jeg minde ret, var „Illustreret Tidende“ det første Blad, der bragte Afbildninger af Velocipederne, og i den første Hjerdebøl af 1869 begynder den egentlige Presse at faa Interesse for det nyopdannede Befordringsmiddel.

Nutidens Velocipeder var vidt forskellige fra Nutidens Cykler; de var gennemgaaende af Træ og Jern med et lille, lodret staaende Styr samt med Pedalerne paa Forhjulet. Selvfølgelig var der ingen Gummielægning paa Hjulene, og Maskinerne var ret tunge at køre, ligesom de nemt væltede med de uøvede Ryttere. Velocipederne fik derfor snart af Folkebevillingen Navneforandring til „Væltepeter“, et Navn, som endnu ikke er gaaet i Glemmebogen.

Et Bilde som „Nyt Aftenblad“ skriver faaledes i Juni 1869 bl. a. følgende: „At Velocipederne have en lys Fremtid i Vente, maa vist staa klart for enhver, der har følt Trykket af ikke at have Raad eller Lejlighed til at holde en af de almindelige Heste, og at de vil faa saa megen praktisk Betydning, naar de nuværende uforholdsmæssige Priser paa dem dale.“ Det var profetiske Ord, som vedkommende Journalist skrev for 60 Aar siden, men forhaabentlig glæder han sig fra Journalisternes Gyltium over, at hans Profeti i fuldeste Maal er slaaet til.

I samme Blad fortælles om en Glarmester fra Roskilde, der nok saa dristigt styrede hen ad Landevejen med sin Velocipede, paa hvis ene Side en stor Kasse med Glas og Redskaber var fastbundet. Glarmesteren mente med sin Maskine at kunne tilbagelægge en Mil paa ca. 20 Minutter. En anden Meddelelse i samme Blad beretter om, at man den 29 Maj 1869 paa Vestersbro saa en Vonde fra Skolestyrelsen komme kørende paa en trehjulet Velocipede, imellem hvis Baghjul var en Kasse med bl. a. ca. 60 Sneke Veg, som han bragte til Toros. Han havde brugt ca. 3/4 Time til hver af Stræknings 15 Mil og følte sig ikke videre anstrengt; i sit Hjem benyttede han Maskinen til Postbefordring. — De to Mænd, Glarmesteren og Vonden, var Pionererne for „Kørehjulets“ praktiske Brug herhjemme, men desværre er deres Navne ikke opbevaret for Efterverdenen.

Velocipederne gled lidt efter lidt ud af Sagen, og ingen tænkte mere videre paa dem. I 1878 kommer de to Hjul igen, men denne Gang som Biciklen med det meget høje Forhjul og det diminutive Baghjul; først omkring 80'erne staa Biciklen dog rigtig igen,

men, og nu bliver det ikke blot Mode, men det bliver ogsaa Sport at køre paa Cykle. Fra 80'erne er det, at de store Kunstridt paa Bicikler skrider sig.

Den høje Cykle afløstes i 1886 af Safetycyklen, den lave Cykle, der var Førgænger for Nutidens Maskine, og fra da af er det gaaet Slag i Slag med Udviklingen og Benyttelsen af den i det praktiske Liv.

Da Velocipeden for 60 Aar siden dukkede frem, var det udelukket, at Damer kunde benytte en saadan Befordring, men Tiderne har rigtignok vist noget andet, og nu sætter en Dame, ung eller gammel, sig op paa Maskinen i sin daglige Drejs. — Anderledes var det for 30 Aar siden, da de første Damer benyttede sig og befeg Cyklen, thi da skulde de have en særlig, lidt emanciperet Dragt dertil, og det Møde, da de valte at se en engellende Dame, blev morsomt Skibet i Sommeren 1894 — i hvilken det hedder:

Sitten en Stroahøj i Skovshoved, fri og vel!
Er Fjenden landet med sine Tropper?
Har igen en Bjørn bidt et lille Barn ihjel?
Uf, bare ikke no'en har faaet Kopper?
Er Visker stude eller Tietgen Falst?
Er det et Par løbste Drosche-Fucher?
Følt strækker Hals — Gu's!
Det er Dynamit.
Næ, det var kun en Dame,
der cyklede i Butfer.

Saa lidt skulde der da til for at lave Dpløb.
(Elstrabl.) C. Christensen.

Lad Dem fotografere
hos **P. Anker Poulsen.**
Blader og Film fremkalder og kopieres. — Forstørrelser udføres.
Telefon Hasle 66.

Dame- og Børne-Hatte
udsælges meget billigt.
Louise Larsen, Allinge.

FLÆSK, Kød og Pølser
modtages til Røgning hos
Slagterm. Phillipsen, Sandvig.

Turistforretningen
Storegade — Hasle anbefales.
Bøger, Blade, Tidsskrifter, Postkort, Film etc.
Cigarer, Cigaretter, Tobak, Chokolade, Konfect.
Strandartikler.

Gør Deres Indkøb i
Marckmann's Boghandel,
Storegade — Hasle.

Fil Syltning
anbefales
Demerara Sukker, granuleret Melis, Topmelis No. 1.
Egte Bourbon Vanillie 20-30-55.
Anticil Syltepulver.
F. B. Larsen.

Ligkister og Ligsenge
altid paa Lager i alle Størrelser, og forskellig Udstyrelser og Priser.
Anton Sonnes Byggeforretning
Telefon Allinge 69.
Indehaver Chr. Sonne.

Allinge Skæperi
Optændningsbrænde altid paa Lager, billige Priser.
Tlf. 29. **Geert Hansen.**

Bornholm=Udlandet.

Fartplan Sommeren 1928.

Rønne-Ystad (bedste Forbindelse over Land mellem Kbh.—Bornholm).
S/S „Ørnen“ fra 1. Juli—15. August 1928.

Søndag og Onsdag.

Kl. 11,15	fra Rønne	ank.	Kl. 18,35
Kl. 16,00	fra Ystad	fra	Kl. 15,25
Kl. 17,45	fra Malmø	fra	Kl. 13,10
Kl. 19,15	ank. Kbh.	fra	Kl. 11,15 (Øresundsdamperen.)

Billetpris: Rønne—Ystad Kr. 8,00.

Rønne—Kolberg.

S/S „Ørnen“ fra 27. Juni—21. August 1928.

Tirsdag Kl. 8,00	fra Rønne	ank.	Kl. 21,00	Tirsdag
Tirsdag Kl. 13,30	ank. Kolberg	fra	Kl. 15,30	Tirsdag
Onsdag Kl. 22,30	fra Rønne	ank.	Kl. 12,30	Lørdag
Torsdag Kl. 4,00	ank. Kolberg	fra	Kl. 7,00	Lørdag

Torsdag og Fredag Promenadetur i Kolberg.

Billetpris: Enk. Tur. Kr. 9,00 Mk. 10,00. Tur&Retur Kr. 12,00. Mk. 13,00.

Lübeck—Bornholm—Kalmar—Stockholm.

S/S „Äolus“ og S/S „Gauthiod“ i Sommersæsonen 1928.

S/S „Äolus“.

Lørdag Kl. 17,00	fra Lübeck	ank.	Kl. 9,00	Fredag
Søndag Kl. 8,00	ank. Bornholm	ank.	Kl. 18,00	Torsdag
Søndag Kl. 16,30	ank. Kalmar	fra	Kl. 9,15	Torsdag
Søndag Kl. 17,30	fra Kalmar	ank.	Kl. 8,00	Torsdag
Mandag Kl. 11,30	ank. Stockholm	fra	Kl. 14,00	Onsdag

S/S „Gauthiod“.

Onsdag Kl. 17,00	fra Lübeck	ank.	Kl. 6,00	Tirsdag
Torsdag Kl. 9,30	ank. Bornholm	ank.	Kl. 14,30	Mandag
Fredag Middag	ank. Stockholm	fra	Kl. 10,00	Søndag

Billetpriser: I. Kl. II. Kl. III. Kl.
Lübeck—Bornholm Sv. Kr. 20,00. 12,00. 6,00
Bornholm—Kalmar — 20,00. 12,00. 6,00
Bornholm—Stockholm — 40,00. 25,00. 15,00

Passagerer, der ønsker at benytte ovennævnte Rute, bedes forud bestille Plads ved Tlf. Sandvig 100 senest Dagen før Afrejsen.

Hammeren-Sassnitz.

S/S „Hertha“ fra 1. Juli—2. September 1928.

Hver Søndag.

Kl. 19,50	fra Berlin (Bane)	ank.	Kl. 9,05
Kl. 1,41	ank. Sassnitz Hv.	fra	Kl. 3,40
Kl. 5,00	fra Sassnitz (Damer)	ank.	Kl. 23,45
Kl. 5,45	fra Binz	ank.	Kl. 23,10
Kl. 6,25	fra Sellin	ank.	Kl. 22,20
Kl. 11,00	ank. Bornholm	fra	Kl. 17,00

(Sandv. ell. Hammerh.)

S/S „Odin“ fra 11. Juli—15. August 1928.

Hver Onsdag.

Samme Afgangs- og Ankomsttider som S/S „Hertha“ (Sandvig eller Hammerhavnen).

Billetpriser: Kun I. Kl. Sassnitz—Bornholm. Enk. Tur Mk. 10,00. Tur & Retur samme Dag Mk. 10,00. 8 Dages Tur & Retur Mk. 15,00.

Rønne—Swinemünde—Stettin.

S/S „Berlin“ — S/S „Deutschland“ — S/S „Stettin“.

Fra 1. Juli—26. August 1928.

Extra Tur den 2. September 1928.

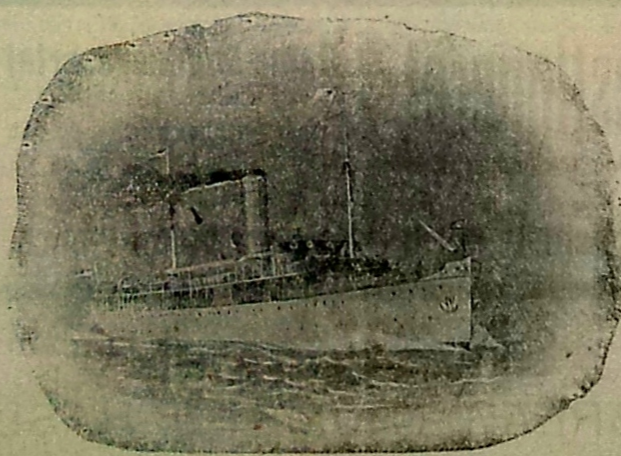
Hver Søndag og Torsdag.

Kl. 3,00	fra Stettin	ank.	Kl. 4,30
Kl. 6,45	fra Swinemünde	fra	Kl. 1,30
Kl. 12,30	ank. Rønne	fra	Kl. 19,30

Billetpriser: Enk. og dobb. Billetter samme Pris.
Rønne—Swinemünde Mk. 12,00. Rønne—Stettin Mk. 15,00.

Billetter til denne Rute bedes forudbestilt ved Telefon Sandvig 100.

— Nærmere Oplysninger om Rejser og Bagageforsikring gives gratis ved Henvendelse til „Bornholmske Hotellers Turistbureau“ i Sandvig. — Telefon Nr. 100.

SKANDINAVIEN AMERIKA LINIE

Eneste direkte Ruter fra København til New York og Canada med regelmæssig Afgang flere Gange hver Md. Til Canada ingen Passvisering og Linens egne Folk modtager Passagererne i HALIFAX og WINNIPEG. Ved Ankomst til Canada kan Arbejde anvises til Landarbejde, gifte og ugifte, samt til unge Piger. Illustrerede Haandbøger med alle Oplysninger faas gratis fra Passagerer-Afdelingen, KONGENS NYTORV 8, København K. eller hos: Bogtr. Kieffer, Rønne, Bogtr. Gornitzka, Røge, Edb. Petersen, Svaneke, Bogtr. D. Gornitzka, Allinge, Fotograf P. Anter Poulsen, Hasle.

Køreplan.

Rønne-Allinge Jernbane.

SØGNEDAGE.

Rønne H.—Sandvig.

Rønne H.	7,45	12,50	16,15	19,25
Ryter	8,00	13,05	16,30	19,40
Klemens	8,10	13,15	16,40	19,50
Rø	8,24	13,29	16,54	20,04
Tein	8,36	13,41	17,06	20,16
Allinge	8,44	13,49	17,14	20,24
Sandvig	8,50	13,55	17,20	20,30

Sandvig—Rønne H.

Sandvig	9,25	14,10	17,55	20,50
Allinge	9,30	14,15	18,00	20,55
Tein	9,38	14,23	18,08	21,03
Rø	9,50	14,35	18,20	21,15
Klemens	10,04	14,49	18,34	21,29
Ryter	10,14	14,59	18,44	21,39
Rønne H.	10,30	15,15	19,00	21,55

*) Køber kun fra 27. Juni til 27. August (begge incl.).

SØN- OG HELLIGDAGE

Rønne H.—Sandvig.

Rønne H.	7,45	12,50	16,25	19,25
Ryter	8,00	13,04	16,39	19,39
Klemens	8,08	13,13	16,48	19,48
Rø	8,21	13,26	17,01	20,01
Tein	8,32	13,37	17,12	20,12
Allinge	8,40	13,45	17,20	20,20
Sandvig	8,45	13,50	17,25	20,25

Sandvig—Rønne H.

Sandvig	9,00	14,05	17,50	20,50
Allinge	9,05	14,10	17,55	20,55
Tein	9,13	14,18	18,03	21,03
Rø	9,24	14,29	18,14	21,15
Klemens	9,37	14,42	18,27	21,29
Ryter	9,46	14,51	18,36	21,39
Rønne H.	10,00	15,05	18,50	21,55

Gaa ikke over Aaen efter Vand

Køb Deres Forbrug af Sodavand fra

Mineralvandsfabriken
BORNHOLM

Sandvig Telefon 25

Kofoed & Mortensen

Byggeforretning
Maskinsnedkeri
Ligkistelager
Tlf. All. 77 Tlf. All. 79

Ligkister
Tlf n 13. L. PIHL. Klemens.

Køreplan

Almindingen Gudhjem Rønne Jernbane.

SØGNEDAGE

Rønne Almindingen Gudhjem

Rønne H.	7,55	13,10	16,35	20,00
Røge	7,55	13,10	16,35	20,00
Almindingen	8,43	13,58	17,21	20,48
Østermarie	9,13	14,28	17,51	21,13
Østerlars	9,21	14,36	17,59	21,26
Gudhjem	9,33	14,48	18,10	21,38

Gudhjem Almindingen Rønne

Gudhjem	7,50	13,00	16,25	19,50
Østerlars	7,59	13,10	16,35	20,00
Østermarie	8,08	13,19	16,44	20,09
Almindingen	8,27	13,38	17,04	20,28
Almindingen	8,39	13,50	17,15	20,40
Røge	9,25	14,40	18,05	21,30
Rønne H.	9,25	14,40	18,00	21,30

*) Køber kun fra 27. Juni til 27. August (begge incl.).

SØN- og HELLIGDAGE.

Rønne Almindingen Gudhjem

Rønne H.	7,55	10,25	13,00	20,00
Røge	7,55	10,25	13,00	20,00
Almindingen	8,43	11,08	13,48	20,49
Almindingen	8,53	11,18	13,58	20,59
Østermarie	9,12	11,36	14,17	21,18
Østerlars	9,20	11,44	14,25	21,26
Gudhjem	9,30	11,54	14,35	21,36

Gudhjem Almindingen Rønne

Gudhjem	7,50	10,20	12,55	19,50
Østerlars	7,59	10,29	13,05	20,00
Østermarie	8,08	10,37	13,13	20,10
Almindingen	8,27	10,54	13,32	20,28
Almindingen	8,38	11,04	13,43	20,40
Røge	9,25	11,50	14,30	21,30
Rønne H.	9,25	11,50	14,30	21,35